

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.341/2012/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Bene Tamás (címe) ügyvéd által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, az Albáné dr. Feldmájer Livia (címe) ügyvéd által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék

10.P.22.472/2011/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett és 11. sorszám alatt indokolt, valamint az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 22 500 (huszonkétezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 136 000 (százharminchatezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket. Kötelezi az alperest, hogy térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 64 000 (hatvannégyezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes - aki a **"M" Zrt.**-nél dolgozik tolatásvezető munkakörben - 2008. február hó 25. napján tartott vasutassztrájk alatt, a reggeli órákban ai **"T"** Pályaudvaron látta, amint **K. F.** szakszervezeti ügyvivő egy általa ismeretlen hölgynek adott interjút, a beszélgetésüket pedig egy tőlük nem messze álló férfi rögzítette kamerával. **K. F.** irányába haladva a felperes szóval és karlengetéssel is jelezte, hogy nem kíván nyilatkozni.

Ezt követően a felperes **K. F.** el és a "**F. H.**" **Kft.** által megbízott **H. V.** riporterrel beszélgetésbe elegyedett, ahol **Cs. T.** is jelen volt. Az általa nem ismert riporter kérdéseket intézett hozzá a vasutassztrájkjal kapcsolatban, ám nem közölte, hogy vele is riport készül és az általa elmondottak kamerával rögzítésre kerülnek, amelyhez a hozzájárulását sem kérte. A riport az alperes megbízásából készült.

Aznap az **alperes** esti Híradójában „**V**” cím alatt a felperes fenti beszélgetés során kifejtett véleményéből az alábbi részlet közvetítésre került: „vissza lehet nézni a vasutas magazinokat két évre visszamenőleg, meg az ígéretes, hogy majd jó lesz, hogy majd kapunk, meg adnak, meg mit tudom én és sehol semmi sincs belőle”. A felvétel meg nem határozható ideig az interneten is elérhető volt az **alperes** honlapján.

A felperesben ekkor tudatosult, hogy a beszélgetést a hozzájárulása nélkül felvették. Másnap jogi képviselője útján levélben szólította fel az alperest a jogsértő állapot haladéktalan megszüntetésére és elégtételadásra, valamint jogfenntartó nyilatkozatot is tett kártérítési igénye vonatkozásában. Az alperes válaszlevelében a felperes igényét alaptalannak tartotta. A riporter **K. F.** nek telefonon jelezte, hogy szeretné a felperessel peren kívül megbeszélni a riporttal kapcsolatos nézeteltérést, ami elől a felperes elzárkózott.

A "**M**" **Zrt.** munkavállalói szóbeli utasítás keretében kaptak tájékoztatást azon tilalomról, hogy nem nyilatkozhatnak saját nevükben a sajtónak. A riport leadását követő napon a felperest a felettese, **B. A. Gy.** dühösen kérdőre vonta, ám az ügy jogi útra terelése miatt munkáltatói felelősségre vonására nem került sor, és a felettesének bizalma is helyreállt rövid időn belül.

A felperes 2008. áprilisától kezdődően rendszeresen felkereste háziorvosát gerincproblémákra, szorongásra és alvászavarra panaszkodva, melyekre erős szorongásoldó gyógyszereket írtak fel. Háziorvosa tanácsára ellenére csak 2009. július hó 22. napján jelentkezett először pszichiátriai szakrendelésen.

A felperesnél a fenti események poszttraumás stressz-zavart idéztek elő, s a munkáltatói magatartás fokozott veszélyérzetet kiváltó élménye egzisztenciális elbizonytalanodáshoz vezetett. Ő egyébként is kényszeres, astheniás vonásokat mutató, a problémákat, kudarcokat nehezen viselő, befelé forduló alapszemélyiséggel rendelkezik. Ezen jellemzőkkel leírható alapszemélyisége talaján kialakult pszichés zavara összefüggésbe hozható a perbeli eseménnyel és munkáltatója magatartásával. Pszichés zavara nem kialakult, nem végleges, az idő múlásával a javulás jeleit mutatja, továbbá javulás jöhet létre a pszichiátriai szakorvosi gyógyszeres kezelés folytatásától, vagy akár pszichoterápia alkalmazásától. Szexuális problémái a pszichés zavar kialakulásával állnak összefüggésben, mint annak lehetséges tünetei. Amennyiben komplex gyógyszeres és pszichoterápiás kezelésben is részesült volna, állapota jelentősebb javulást mutatna, azonban pszichés zavara így is csupán enyhe fokú, a munkaképességét érdemben nem befolyásolja, csupán életvezetését nehezíti enyhe mértékben.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a képmás és hangfelvételhez való jogát a róla való felvétel nyilvánosságra hozatalával. Az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására és 5 000 000 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte, annak vitatta mind a jogalapját, mind az összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság a 7. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperes a 2008. február hó 25. napjánon, a "T" Pályaudvaron készített, vasutassztrájkról szóló interjújával megsértette a felperesnek a hang- és képmás nyilvánosságra hozatalához fűződő személyiségi jogát, ezért kötelezte őt, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 800 000 Ft nem vagyoni kártérítést, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 243 230 Ft perköltséget, továbbá kötelezte őt 240 000 Ft, míg az alperest 60 000 Ft le nem rótt kereseti illeték államnak történő megtérítésére is.

Határozatának indokolása szerint a képmással és a hangfelvétellel való visszaélés nemcsak a Ptk. 80. §-ának (2) bekezdésbe ütköző módon - az engedély nélküli nyilvánosságra hozatal útján - valósulhat meg, hanem a felvétel készítésével is, ha valaki az érintett engedélye nélkül illetéktelenül hatol be a személyiségi érdekkörbe. Visszaélésnek minősül az engedéllyel készült felvétel rendeltetésétől eltérő célú felhasználása, vagy adott esetben a nyilvánosságra hozatal módja is, amennyiben például az ábrázolt személy azáltal nevetségessé válik. Nemcsak a felvétel elkészítéséhez, hanem annak jogszerű felhasználásához is kifejezett és határozott hozzájárulás szükséges az ábrázolt személy részéről (BDT 2007/1682.).

A lefolytatott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság megállapította a felperes képmáshoz és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogának megsértését. **Cs. T.** és **K. F.** tanúk igazolták, hogy a riporter nem kérte a felperes hozzájárulását a felvétel elkészítéséhez, valamint azt is, hogy a felperes jelezte, miszerint nem kíván nyilatkozni. **L. B., K. I.** és **K. F.** tanúk vallották, hogy a riporter megkísérelte peren kívül rendezni a problémát, amiből a jogsértés tényének közvetett elismerése következik. **H. V.** tanú nem volt elfogulatlanak tekinthető, mert kártérítés esetén az alperessel szemben helytállni tartozik. Rajta kívül a kollégája, **Cs. R.** tanú állította, hogy a felperest tájékoztatták a riport készítéséről, ami ellentétben állt **K. F.** és **Cs. T.** érdektelen tanúk vallomásaival.

A felperes nem bizonyította, hogy az alperes magatartása miatt bizonytalanná vált volna a munkahelye és az előrelépés lehetősége, ezt **B. A.** és **K. I.** tanúk cáfolták. Ugyanakkor nem vagyoni hátrány érte a felperest amiatt, hogy a felvételt a híradóban és az interneten is sokan látták, amiért róla a munkahelyén kollégái és az utasok körében kedvezőtlen értékítélet alakult ki. Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes magatartása által kiváltott stresszhelyzet következtében a felperesnél negatív irányú pszichés állapotváltozás következett be, ami a nemi életében is hátrányos változást idézett elő. Ez a pszichés zavar az idő múlásával a javulás jeleit mutatja, az nem tekinthető véglegesnek. Amennyiben a felperes időben fordult volna szakorvoshoz, az állapota

jelentősebb javulást mutatna. A pszichés zavar így is csupán enyhe fokú, a munkaképességét érdemben nem befolyásolja.

A fenti körülmények miatt az elsőfokú bíróság 800 000 Ft nem vagyoni kártérítést tartott indokoltnak, míg az ezt meghaladó keresetet elutasította, ide értve a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének b) pontjára alapított kereseti kérelmet is, mert a jogsértő magatartás következményei a határozathozatal idején már nem álltak fenn. A feleket a pervesztességük arányában kötelezte a le nem rótt kereseti illeték megtérítésére, és a nagyobb részben pervesztes felperest az alperes javára perköltség fizetésére.

Fellebbezési ellenkérelmében mindkét fél az első fokú ítélet helybenhagyását kérte annak az ellenfél fellebbezésével érintett részében.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mindkét fél terjesztett elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatásával a nem vagyoni kártérítés összegét 2 500 000 Ft-ra kérte felemelni annak 2008. február hó 25. napjától járó kamataival együtt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal az őt ért immateriális sérelmeket. Az nem róható a terhére, hogy szakorvoshoz nem azonnal fordult, mert a panaszával időben felkereste a háziorvosát, s ha akkor szakorvoshoz is fordul, az a munkahelyét veszélyeztette volna. Önmagában nem vagyoni kártérítésre ad alapot, hogy az ügye hosszú ideig pletykatéma volt. A peres eljárás négy éve alatt a pszichés megbetegedése végig fennállt, az gyógyszeres kezelést igényel, amely körülmények indokolják a marasztalás összegének a felemelését.

Az alperes a fellebbezésében az első fokú ítélet részbeni megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását kérte. Változatlanul a felperesi hozzájárulás meglétére hivatkozott, ugyanis neki a körülményekből tudnia kellett a riport készítéséről, amit bizonyít a vágatlan felvétel mellett **H. V., Cs. R. és K. F.** tanúk vallomása. Vitatta a felperes által állított immateriális károsodások bekövetkeztét, és hivatkozott arra, hogy a felperes labilis személyiségének a következményei nem értékelhetőek a terhére.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének 2 500 000 Ft nem vagyoni kártérítés iránti követelést és a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének b) pontjára alapított kereseti kérelmét elutasító rendelkezéseit. Az ítélet tábla a fellebbezéseket alaptalannak találta a következők szerint:

Mindenekelőtt annyiban pontosítja az elsőfokú bíróság ítéletének 4. oldalán idézett kereseti kérelmet - mivel azt a felperes az eredetileg előterjesztetthez képest a per első tárgyalásán módosította (10.P.22.085/2008/6.) -, hogy az végleges formájában már nem irányult sem az egészséghez és a testi épséghez való jog megsértésének megállapítására, sem pedig a felvétel készítésével összefüggésben nem kérte a jogsértés megállapítását, hanem kizárólag annak nyilvánosságra hozatala miatt.

Az alperes a fellebbezésében továbbra is vitássá tette a felperes keresetének a jogalapját. Álláspontja szerint ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni a felvétel nyilvánosságra hozatalához való hozzájárulást, miként ez a perbeli esetben is bekövetkezett. Ezen álláspont első részével az ítéletábra maga is egyetértett: a beleegyezéshez valóban elegendő a ráutaló magatartás is.

A Ptk. 80. §-ának (2) bekezdése alapján képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához az érintett hozzájárulása szükséges. A TV-felvétel célja a felvett kép közvetítése, sugárzása akár egyidejűleg, akár egy későbbi időpontban. A felvétel készítéséhez adott hozzájárulás ezért értelemszerűen kiterjed a sugárzásra is. Ráutaló magatartás az, ha valaki a felvétel készítése közben megjelenik, vagy tudja, hogy abban a helységben, ahová belép, felvétel készül vagy készülhet.

Tény, hogy a felperes szóban és gesztusokkal is tiltakozott a felvétel készítése ellen. A felvétel készítéséről a körülményekből sem kellett tudnia, ugyanis az általa korábban látottaktól eltérően a riporter már nem használt kézi mikrofont, így a beszélgetés rögzítésével sem kellett számolnia. Mindezek alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a feltétel készítéséhez (s ezáltal a sugárzásához) a hozzájárulását még ráutaló magatartással sem fejezte ki, ezért azzal az alperes megsértette a képmás és a hangfelvétel védelméhez fűződő személyiségi jogát.

Az összecszerűség vonatkozásában ugyancsak nem volt megalapozott egyik fél fellebbezése sem.

Az ítéletábra mellőzi az első fokú ítélet indokolásából annak megállapítását, hogy az alperes jogellenes magatartásával összefüggésben változott hátrányosan a felperes nemi élete, mivel a nemi élet zavarára a felperes előadásán túl nem áll rendelkezésre semmilyen adat, ezért ez nem tekinthető bizonyítottnak. Ennek ellenére nem találta eltúlzottnak a felperes részére megállapított nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét kamatok nélkül.

A felperes alapszemélyiségétől az alperesi fellebbezésben írtak ellenére nem lehetett elvonatkoztatni, s az nem csak az alperes terhére, de annak javára sem volt értékelhető. Vitathatatlan tény ugyanis, hogy a felperest ért immateriális hátrányok az alperes károkozó magatartása miatt következtek be, amely károkozó magatartás nélkül - függetlenül a felperesi személyiség gyengeségétől, labilitásától - ezek a károk sem állottak volna be.

A perben lefolytatott szakértői bizonyítás eredménye alapján a nemi élet zavarának kivételével helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a felperest ért immateriális hátrányok körét. Jelenlegi pszichés állapotával összefüggésben a felperes megfelelő magyarázatát adta annak, hogy miért nem keresett fel nyomban egy pszichiátriai szakrendelést, ezért ez a körülmény nem bírt relevanciával. A feltárt nem vagyoni hátrányok kompenzálásához szükséges, de egyben elegendő is volt a jelenlegi ár- és értékviszonyok mellett, ennek következtében késedelmi kamat nélkül számított összegű nem vagyoni kártérítés, figyelemmel a felperest ért személyiségi jogsérelemre kettős jellegére, hiszen a képmáshoz és a hangfelvételhez való joga mellett sérült az egészséghez és a testi épséghez való joga is. Ez a kettős személyiségi jogsérelem, illetőleg annak

következtében a személyiség életminőségében bekövetkezett csökkenés indokolta az alperes 800 00 Ft összegű nem vagyoni kártérítésben való marasztalását a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján, figyelemmel az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB határozatában írtakra is.

A leírtak miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a fellebbezési eljárásban nagyobb arányban lett pervesztes, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján ő köteles az alperes javára perköltséget fizetni, amelynek összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és az (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel, de a rendelet 3. §-ának (6) bekezdése alapján a kifejtett tevékenységhez igazodó mérsékelt összegben állapította meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja - miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megtérítésére a felek a pervesztességük arányában kötelesek az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, s a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

Debrecen, 2012. október hó 11. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő